DABAS AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS PRAKTISKAI PIEMĒROŠANAI

Vispārīgās prasības par dabas vērtību saglabāšanu noteiktas šādos normatīvajos aktos:

Meža likums

Aizsargjoslu likums

MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"

MK 16.03.2010. noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

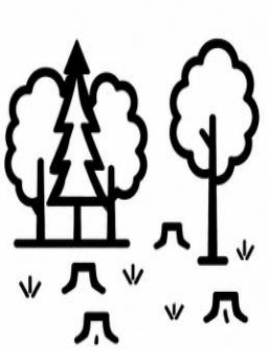
Noderīgas tīmekļvietnes:

Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols" - dižkoki, sugu atradnes (t.sk. dati par iespējamu putnu ligzdošanu)

https://geolatvija.lv/geo/tapis - aizsargjoslas, applūstošās teritorijas

Saglabājamie koki:

Ekoloģiskie koki

Aizsardzības būtība

Ekoloģiskie koki ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas elementi, kas palīdz kompensēt mežsaimniecības radīto dzīvotņu zudumu putniem, kukaiņiem, ķērpjiem, sēnēm un citām organismu grupām. Ekoloģiskos kokus lielie plēsīgie putni nereti izvēlas ligzdu būvēšanai. Ekoloģiskie koki nodrošina bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgu struktūru nepārtrauktību laikā.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

54. Cērtot kokus, saglabā šādus augošus kokus:

54.1. ekoloģiskos kokus – augtspējīgus iepriekšējās paaudzes kokus – vai, ja tādu nav, – augtspējīgus kokus, kuru caurmērs ir lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru nogabalā, vispirms izvēloties ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas, kļavas, melnalkšņus, apses un bērzus, kā arī kokus ar deguma rētām:

54.1.1. kailcirtē, ja mežaudze ir sasniegusi galvenās cirtes caurmēru, – vismaz astoņus ekoloģiskos kokus, rēķinot uz cirsmas hektāru;

54.1.2. pārējās cirsmās – vismaz piecus ekoloģiskos kokus, rēķinot uz cirsmas hektāru.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Visās cirsmās saglabā šādus ekoloģiskos kokus:

· augtspējīgus iepriekšējās paaudzes kokus, ja tādi ir;

· augtspējīgus lielāko izmēru kokus;

· vispirms izvēlas ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas, kļavas, melnalkšņus, apses un bērzus, kā arī kokus ar deguma rētām.

Kailcirtē pēc caurmēra - vismaz 8 kokus/ha

Pārējās cirsmās - vismaz 5 kokus/ha

Rekomendācijas

Izvēloties saglabājamos kokus, priekšroka dodama vecākiem, resnākiem kokiem ar plašu vainagu, lieliem, resniem, līkumainiem zariem, biezu kreves mizu, ar deguma rētām.

Saglabājamos kokus pēc iespējas atstāj grupās, vienlaicīgi saglabājot paaugu un pamežu.
Vēlams grupu veidot blakus nogabala meža sienas tuvumā, kas nodrošinās lielāku noturību pret vēja postījumiem.

Koki ar lielām putnu ligzdām

Aizsardzības būtība

Koku puduris ap ligzdas koku veicina ligzdošanai labvēlīgas vides saglabāšanos plēsīgo putnu sugām un palielina iespēju, ka putns arī turpmāk izmantos šo ligzdu ligzdošanai. Pameža (koku, krūmu) saglabāšana koku pudurī palīdz saglabāt iespējami dabiskāku meža vidi, nodrošina patvēruma, barošanās un ligzdošanas iespējas arī mazo putnu sugām.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

54. Cērtot kokus, saglabā šādus augošus kokus:

54.2. kokus ar lielām (vairāk nekā 50 cm diametrā) putnu ligzdām, ja tādi ir, kā arī koku rindu un pamežu ap tiem;

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Visās cirsmās saglabā kokus ar lielām putnu ligzdām un koku rindu, pamežu ap tiem.

Rekomendācijas

Skraja koku rinda ap ligzdas koku var būt nepietiekama, tāpēc vēlams saglabāt lielāku koku puduri - vismaz 10 m rādiusā ap ligzdas koku.

Dobumaini koki

Aizsardzības būtība

Koku dobumi nodrošina dzīvotni maziem un lieliem dobumperētājiem putniem (piemēram, dzeņveidīgajiem putniem, pūcēm, baložiem), zīdītājiem, t.sk. sikspārņiem, kukaiņiem un sēnēm.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

54. Cērtot kokus, saglabā šādus augošus kokus:

54.3. dobumainus kokus, kuru dobuma diametrs ir lielāks par 10 centimetriem, ja tādi ir.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Visās cirsmās saglabā dobumainus kokus, kuru dobuma diametrs ir lielāks par 10 cm.

Rekomendācijas

Ieteicams saglabāt visus dobumainos kokus neatkarīgi no dobuma izmēra. Visbiežāk dobumi atrodami apsēs un priedēs. Dobumaina koka gadījumā ekoloģiskos kokus vēlams grupēt ap to.

Dižkoki

Aizsardzības būtība

Dižkokam ir gan kultūrvērturiska, gan bioloģiskās daudzveidības vērtība. Liels, vecs koks ir bagāta dzīvotne, kas savos zaros, dobumos, plaisās un mizas spraugās dod mājvietu daudzām sugām, tai skaitā īpaši aizsargājamām - sākot no lieliem putniem un beidzot ar sīkiem kukaiņiem, sūnām, ķērpjiem, sēnēm.

Ko nosaka normatīvi?

Meža likums

12.p.(5) Aizliegts nocirst kokus, kas sasnieguši normatīvajos aktos par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām noteikto īpaši aizsargājamo koku — dižkoku — izmēru.
MK 16.03.2010. noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
45. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki un krūmi, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē koku ciršanu meža zemēs vai ārpus tām, atļauta to izciršana kopšanas vai citā cirtē aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā, izveidojot no kokiem brīvu 10 metru platu joslu (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas līdz apkārtējo koku vainagu projekcijām).

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Aizliegts cirst dižkokus.

Rekomendācijas

Rekomendējams saglabāt arī potenciālos dižkokus, kas pārskatāmā nākotnē sasniegs dižkoka izmērus.
Jāņem vērā, ka koks var atbilst dižkoka kritērijiem gan pēc stumbra apkārtmēra, gan koka augstuma!

Visi saglabātie koki

Aizsardzības būtība

Saglabātajiem kokiem atmirstot un izgāžoties, veidojas liela izmēra sausokņi un kritalas, kas joprojām ir svarīga meža sastāvdaļa un piemērota dzīvotne virknei retu un apdraudētu sugu, kas saistītas ar atmirušo koksni.

Ko nosaka normatīvi?

MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"
5. Mežaudzēs aizliegts cirst un izvākt ekoloģiskos kokus, kokus ar putnu ligzdām, kuru diametrs pārsniedz 50 centimetru, kā arī koku rindu un pamežu ap tiem, dobumainus kokus, kuru dobuma diametrs pārsniedz 10 centimetru, sausos kokus un citus kokus, kas saglabāti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par koku ciršanu mežā.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Saglabātos kokus aizliegts izvākt! Arī, ja tie izgāzti.

Rekomendācijas

Ja nokritušais ekoloģiskais koks traucē meža apsaimniekošanas darbiem, to pārvieto paralēli pievešanas ceļam. Nav vēlams šos kokus apkraut ar ciršanas atliekām.

Atmirusī koksne

Aizsardzības būtība

Atmirusī koksne nodrošina dzīvotnes, barošanās vietas un slēptuves dažādām organismu grupām. Atmirušu koku var apdzīvot daudz vairāk sugu nekā dzīvu koku. Lielāku daudzveidību nodrošina atmirusī koksne dažādās sadalīšanās stadijās. Lielās kritalās un sausokņos saglabājas stabilāks mitruma un temperatūras režīms, kas ir nozīmīgs daudzu sugu izdzīvošanai. Atmirušo koksni apdzīvo meža kaitēkļu (piem., egļu astoņzobu mizgrauža) dabiskie ienaidnieki.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

55. Cērtot sausus kokus, saglabā resnākos kritušus, nolauztus vai stāvošus sausus kokus, vispirms izvēloties tos, kuru diametrs 1,3 metru augstumā no sakņu kakla vai lūzuma vietā, ja tā ir zem 1,3 metru augstuma no sakņu kakla, ir lielāks par 50 centimetriem:

55.1. kailcirtē, ja mežaudze ir sasniegusi galvenās cirtes caurmēru, – vismaz 10 šādus kokus, rēķinot uz cirsmas hektāru;

55.2. pārējās cirsmās – vismaz četrus šādus kokus, rēķinot uz cirsmas hektāru.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Saglabā resnākos kritušus, nolauztus vai stāvošus sausus kokus.
Kailcirtēs pēc caurmēra - vismaz 10 gab./ha
Pārējās cirsmās - vismaz 4 gab./ha
Saglabātos sausos kokus aizliegts izvākt! (skat. "Visi saglabātie koki")

Rekomendācijas

Saglabā resnākos nokaltušos kokus un guļošas kritalas dažādās sadalīšanās pakāpēs. Ja sausie stāvošie koki atrodas tuvu infrastruktūras objektiem vai atpūtas vietām, drošības nolūkos tos ieteicams saglabāt kā augstos celmus 4-6 m augstumā.

Avoti, avoksnāji, mikroieplakas

Aizsardzības būtība

Mitras vietas mežā nodrošina īpašu mikroklimatu, kas nozīmīgs daudzu sugu pastāvēšanai, tai skaitā retām staignāju sugām, kas pielāgojušās mitriem un ēnainiem apstākļiem. Saglabājot apaugumu tiek mazinātas izcirtuma radītās krasās vides pārmaiņas.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"

2. Apsaimniekojot mežu, saglabā... :

2.6. avotus un avoksnājus - vietu, kurā izplūst avots un kurai ir raksturīga veģetācija, un 10 metru platu teritoriju ap to;

2.7. apaugumu mikrolieplakās ...

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

56. Cērtot kokus, saglabā visu apaugumu ap avotiem un avoksnājiem un mikroieplakās (reljefa pazemināJumos ar izteikti palielinātu mitrumu un raksturīgu veģetāciju).

63. Kokmateriālus pieved tā, lai nebojātu avotaines (…).

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Saglabā visu apaugumu 10 metru platā joslā ap avotiem, avoksnājiem un mikroieplakās.
Nebojā avotaines ar tehniku.

Rekomendācijas

Saglabā visu apaugumu - pirmā un otrā stāva kokus, paaugu, pamežu. Ap mikroieplakām ieteicams saglabāt atsevišķus neliela izmēra kokus un krūmus.

Skudru pūznis (ligzda)

Aizsardzības būtība

Koks kalpo kā skudru pūžņa atbalsta punkts, vai arī tā dobums ir daļa no skudru ligzdas, kā arī tas var pasargāt skudru pūzni no pārmērīga karstuma un nokrišņiem. Koka saglabāšana arī aizsargā skudru pūzni pret izbraukāšanu mežizstrādes vai augsnes sagatavošanas laikā.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

57. Saglabā koku, pie kura ir izveidots skudru pūznis.

63. Kokmateriālus pieved tā, lai nebojātu (...) skudru pūžņu kolonijas

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Saglabā koku pie skudru pūžņa.

Nebojā skudru pūžņu kolonijas ar tehniku.

Rekomendācijas

Izvērtē iespēju ap skudru pūžņa koloniju saglabāt ekoloģisko koku grupu.

Ja skudru pūznis nav pie konkrēta koka, vēlams saglabāt pūznim tuvākos kokus.

Ja skudru pūznis izvietots pie egles, iespējams atstāt egles augsto celmu 4-6 m augstumā.

Pamežs

Aizsardzības būtība

Pameža koki un krūmi nodrošina barību, ligzdošanas vietas, patvērumu un slēptuves zīdītājiem, putniem un kukaiņiem. Vecākos pameža kokus un krūmus kā dzīvotni izmanto sūnas, ķērpji, sēnes un bezmugurkaulnieki. Pamežs rada īpašu mikrovidi, pasargā no vēja un temperatūras svārstībām. Paaugas grupas veicina izcirtumu dabisko atjaunošanos un dažāda vecuma audzes veidošanos.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

60. Galvenajā cirtē un kopšanas cirtē tādā apjomā, kas neapdraud darba drošību un ļauj nodrošināt meža atjaunošanu, saglabā mežābeles, kadiķus un citu vietējo sugu pameža kokus un krūmus.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Galvenajā un kopšanas cirtē pēc iespējas saglabā pamežu.

Rekomendācijas

Prioritāri saglabā pameža vecākos īpatņus, pameža koku un krūmu grupas. Ieteicams apvienot ar bioloģiski vecu koku grupu saglabāšanu.

Grava, ģeoloģiski/ ģeomorfoloģiski veidojumi

Aizsardzības būtība

Apauguma saglabāšana gravā palīdz novērst augsnes eroziju, saglabāt gravās esošo mikroklimatu, kas piemērots gravas apdzīvojošām sugām, t.sk. retām, piemēram, vārpstiņgliemežiem.

Arī pārvietošanās aizliegums ar mehāniskiem transporta līdzekļiem tuvu ģeoloģisko, ģeomorfoloģisko veidojumu augšmalai vērsts uz erozijas un noslīdeņu iespējamības novēršanu.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

61. Gravā (vismaz 15 metru dziļa un 10 metru plata ūdens erozijas veidota gultne, kuras nogāzes slīpums ir vismaz 30 grādu) (...) saglabā daļēju apaugumu tādā apjomā, kas netraucē meža atjaunošanu, darba aizsardzības prasību ievērošanu, kā arī tūrisma objektu un atpūtas vietu ierīkošanu.
MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"
4. Lai saglabātu ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, pa tiem un 10 metru platā joslā no gravu, kriteņu, noslīdeņu un iežu atsegumu augšējās malas aizliegts pārvietoties ar mehāniskiem transportlīdzekļiem, kā arī pārvietot un bojāt dižakmeņus.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Gravā saglabā daļēju apaugumu.
Nebraukā ar tehniku 10 m no augšējās malas.

Rekomendācijas

Vēlams saglabāt daļu pirmā un otrā stāva koku, īpaši platlapjus (kļavas, liepas, ošus, gobas u.c.), paaugu un pamežu.

Mežmala

Aizsardzības būtība

Mežmala sargā mežaudzi no stipra vēja vai krasām temperatūras svārstībām, veido uguns barjeru, kā arī nodrošina mājvietu, patvērumu un barošanās vietu daudzām mežmalā mītošām augu un dzīvnieku sugām. Arī mežaudzi nocērtot vienlaidus cirtē, mežmalas josla lielā mērā saglabā minētās funkcijas.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"
61. (...) mežmalā (pārejas josla no meža uz lauksaimniecībā izmantojamo zemi, ūdenstilpi, purvu, lauci vai pārplūstošu klajumu (kuri lielāki par diviem hektāriem), kuras platums nav mazāks par pusi no pirmā stāva vidējā koka augstuma) saglabā daļēju apaugumu tādā apjomā, kas netraucē meža atjaunošanu, darba aizsardzības prasību ievērošanu, kā arī tūrisma objektu un atpūtas vietu ierīkošanu.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Mežmalā saglabā daļēju apaugumu.

Rekomendācijas

Vēlams saglabāt atsevišķus vecus kokus ar plašiem vainagiem, īpaši lapu kokus, otrā stāva kokus, paaugu un pamežu.
Cērtot vienlaidus cirti, svarīgi izvēlēties vēja noturīgākos kokus.
Mežmalā var saglabāt ekoloģiskos kokus un to grupas.

Lapu koku piemistrojums

Aizsardzības būtība

Lapu koku klātbūtne skujkoku audzēs paaugstina mežaudzes noturību pret vējgāzēm, degšanu un kaitēkļu masveida postījumiem, kā arī palielina audzes struktūras un sugu daudzveidību.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"
62. Par 30 gadiem vecākās skuju koku mežaudzēs ar lapu koku piemistrojumu kopšanas cirtē saglabā meža tipiem atbilstošu lapu koku sugu piemistrojumu vismaz piecu procentu apjomā no mežaudzes sastāva.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Par 30 gadiem vecākās skujkoku audzēs kopšanas cirtē saglabā vismaz 5% lapu koku piemistrojumu.

Rekomendācijas

Vispirms saglabāšanai izvēlas platlapju koku sugas (ozolus, liepas, gobas, ošus).

Lauce

Aizsardzības būtība

Lauču saglabāšana mežos palielina ainavisko un sugu daudzveidību, tajās sadzīvo gan meža, gan atklātu vietu sugas. Šīs atklātās vietas nodrošina barību zālēdājiem un ar ziedaugiem saistītajiem kukaiņiem, tostarp apputeksnētājiem.

Ko nosaka normatīvi?

MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"

6. Lai saglabātu mežu ainavisko daudzveidību un barošanās vietas meža dzīvniekiem, laucēs, izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces, ir aizliegta augsnes apstrāde un meža sēšana vai stādīšana.

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Laucēs (izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces) aizliegta augsnes apstrāde, meža sēšana, stādīšana.

Rekomendācijas

Lauce ir atklāta platība mežā, kur dominē laukstaugi un sīkkrūmi un, kas izveidojusies dabisku faktoru ietekmē, ilgstoši neapmežojas vai apmežojas lēni.

Virszemes ūdensobjekti un to aizsargjosla

Aizsardzības būtība

Aizsargjoslas mērķis ir samazināt piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērst erozijas procesu attīstību, ierobežot saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Aizsargjosla kalpo arī kā sugu pārvietošanās koridors.

Ilgstošs ūdens noteces aizšķērsojums ar ciršanas atliekām var radīt ūdens līmeņa izmaiņas augšpus un lejpus aizsprostojuma, veicināt organisko vielu uzkrāšanos, tādējādi ietekmējot skābekļa saturu un barības vielu apriti. Aizšķērsojums var traucēt arī ūdens organismu pārvietošanos, t.sk. zivju migrāciju.

Ko nosaka normatīvi?

Aizsargjoslu likums

37. 1.daļa

3) aizliegts veikt kailcirtes 50 metrus platā joslā vai visā aizsargjoslas platumā, ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, izņemot mežaudzē, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis, koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī palieņu pļavu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Veicot kailcirti mežaudzē, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis, ievēro šādus nosacījumus:

a) saglabā ozolus, liepas, vīksnas, gobas, kļavas, priedes, melnalkšņus, vītolus un mežābeles,

b) aizliegta koku ciršana nogāzēs, kuru slīpums pārsniedz 30 grādus,

c) aizliegta koku ciršana no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam,

d) kailcirtes platība virszemes ūdens objekta aizsargjoslā nepārsniedz vienu hektāru,

e) atjaunojot mežaudzi, egļu īpatsvars nepārsniedz 80 procentus no kopējā ieaugušo koku skaita;

5) 10 metrus platā joslā (..) aizliegts:

e) veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai, vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī mežaudzē, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis,

MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"

9. Veicot jebkuru darbību mežā, izvairās no ūdens noteces traucēšanas grāvjos, strautos un upēs. Ja ūdens notece tiek traucēta, darbības veicējs pēc darbības pabeigšanas atjauno ūdens noteci. Saimnieciskās darbības radīts ūdens noteces traucējums nedrīkst būt ilgāks par diviem mēnešiem gadā, un tas nedrīkst radīt ietekmi uz citiem īpašumiem.

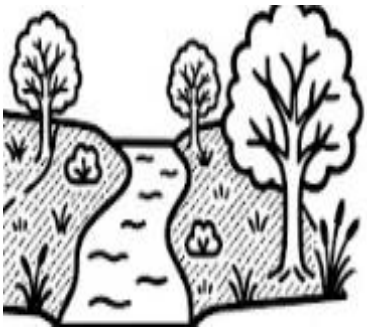
Prasības skaidrojums vienkāršoti

50 m vai 10 m aizsargjoslā atkarībā no ūdensobjekta garuma/lieluma aizliegta kailcirte, 10 m platā joslā - galvenā cirte, izņemot baltalkšņa audzēs.
Cērtot kailcirti baltalkšņa audzē, jāievēro virkne nosacījumu.
Ūdenstecēs nedrīkst ilgstoši ietekmēt ūdens noteci. Ja radīts noteces traucējums, to likvidē.

Rekomendācijas

Aizsargjoslu mēra no vidējā ūdens līmeņa vai stāva pamatkrasta gadījumā - no tā augšējās krants. Applūstošo teritoriju iekļauj aizsargjoslā.
Ja pēc cirsmas izstrādes ir traucēta ūdens notece grāvjos, strautos, upēs, tad pēc darbu veikšanas to atjauno, ūdensteci iztīrot no mežizstrādes laikā samestajām ciršanas atliekām.

Paliene

Aizsardzības būtība

Kailcirtes aizliegums palienē mazina augsnes izskalošanās un erozijas risku, saglabājot palienes spēju aizturēt un palēnināt palu ūdeņu plūsmu, veicinot barības vielu aizturi. Paliene ir nozīmīga dzīvotne mitrumu un auglīgu augsni mīlošām sugām, t.sk. retām aluviālo mežu sugām. Tā ir arī nozīmīga dzeņu barošanās un ligzdošanas dzīvotne.

Ko nosaka normatīvi?

MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

65. Kailcirte aizliegta:

65.4. mežaudzēs ūdensteču un ūdenstilpju palienēs – ielejas daļā, kura periodiski applūst un kurā ir palienei raksturīgā veģetācija;

Prasības skaidrojums vienkāršoti

Palienē aizliegta kailcirte.

Rekomendācijas

Palieņu, kur regulāri ieplūst palu ūdeņi, atpazīšanā ņem vērā pazīmju kompleksu - sanesu materiāls uz augsnes, koku stumbriem un krūmiem, barības vielām bagāta, mitra augsne ar pārmitrām no veģetācijas brīvām ieplakām, koku stāvā melnalksnis, vītols, osis, goba u.c., lakstaugu stāvā tādas mitrumu mīlošas sugas kā grīšļi, ķērsas, kosas, lēdzerkstes, apiņi u.c.
Papildus palienes noteikšanai izmantojamas teritorijas plānojumu kartes, kurās pie lielām upēm parādītas applūstošās teritorijas.